

Apostlenes Gjæringer: **Berøa og Guds Ord**
16.03.2025. Lese tekst: Jes 53,1-7; Apg 17,1-9
Prekentekest: Apg 17,10-15

I kapittel 16,6 leser vi hvordan Gud stengte dører for Paulus i Asia (Tyrkia) og kalte reisefølget til Makedonia (Europa - nord Hellas). De besøkte Filippi (hvor Paulus ble fengslet - Kjersti's preken forrige søndag), Tessalonika, Berøa, og videre til Aten og Korint.

Filippi og Tessalonika var på den Romerske vei, via Egnatia, som var veien til Roma. Men etter opphøyet i Tessalonika forlater de hovedveien og drar til Berøa. Byen Berøa er nevnt bare her. Senere i kap.20,4 leser vi at Sopatros fra Berøa var med i Paulus reisefølge gjennom Makedonia.

Jødene mottok Guds Ord på en veldig positiv måte og vi skal se på tre ord som beskriver deres forhold til Ordet og som kan utfordre vårt forhold til Bibelen.

1. Velvilje (ivrig). De tok imot Ordet med all velvilje (11). Det norske oversettelsen virker litt tam. Det greske ordet beskriver noe som er helt i fronten av vår sinn / bevissthet, de var ivrige og entusiastiske. Tenk på et barn som skal åpne presanger eller en som er nylig forelsket. Jesus bruker det samme ord i Getsemane, Mark 14,38 «Våk og be om at dere ikke må komme i fristelse! Ånden er **villig** men kroppen er svak.» Paulus bruker det samme ord i 2 Kor 8,11 «Nå gjelder det å fullføre. Som dere **villig** gikk i gang, må dere **villig** fullføre, alt etter evne.» Hvorfor var de jødene så begeistret for Ordet? De hadde et sterkt forhold til:

- Det gamle testamentet (GT) - de vokste opp med de fortellinger, tradisjoner, mennesker
- GT's budskap om en Gud som skaper, som styrer og har kontroll; om mennesker som avviste Gud og trenger hjelp; og om en Gud som samtaler med mennesker
- Forventning til Gud, han vil sende en redningsmann, Messias

2. Samtale (dialog). Jødene i Berøa gransket skriftene (11). Vi får en mer utfyllende beskrivelse av dette i Tessalonika (2+3) «Han hadde

samtaler med dem ut fra skriftene. Han åpnet skriftene for dem og forklarte at Messias måtte lide og stå opp fra de døde. Og denne Messias er Jesus». Ordet «samtaler» er dialegomai, vårt ord dialog kommer fra dette gresk ord. Dette var ikke en monolog, en indoktrinering, men en dialog, samtale hvor jødene stilte spørsmål og bearbeidet Paulus budskap. Og hva var budskapet: at Messias måtte lide, dø og stå opp igjen. Og at Messias er Jesus. De gransket GT sammen og så at dette stemte. Vi ser det samme i Jesu samtaler med disiplene på veien til Emmaus (Luk 24,13); og Peters taler etter Pinsedagen (Apg 2,14 + 3,12).

3. Skjønne (samle). Da jødene så at dette stemte, ble de overbevist og konkluderte med at dette var sant (11). De forsto, de skjønte. Vi får en mer utfyllende illustrasjon av dette i fortellingen om hvordan Gud ledet Paulus og hans reisefølge til Makedonia. I Apg 16,10 står det at «vi skjønte at Gud hadde kalt oss til å forkynne evangeliet der». Paulus opplevde to «stengte dører», et syn eller drøm, diskusjon i reisefølget. Senere i kap.17 er det andre som bestemmer, de ble sendt (10 + 14). Det greske ordet for «skjønne» er å samle, å samle all informasjon før man konkluderer. Det var ikke bare å høre og være lydig til en stemme. Paulus måtte samle forskjellige stemmer og reisefølget samtalte og konkluderte.

Vi kan lese Bibelen i dialog med Gud (be om det vi leser, be om hjelp); med verden (Bibelen i en hånd og avisen i den andre); og med hverandre (vi er alle forskjellige og vårt forhold til Bibelen er viktig for de andre - «alt etter evne»; jøder, grekere og fornemme greske kvinner; Paulus reisefølge)

Spørsmål til ettertanke/diskusjon:

- Hvordan opplever du å lese Bibelen eller å høre den lest?
- Hva er klart, lett og inspirerende; og hva er vanskelig, forvirrende og kjedelig?
- Nevn noen av de mange måter å lese Bibelen på og deres erfaringer.
- Hvordan kan vi inspirere hverandre, våre barn og barnebarn å forholde seg til Bibelen?